

Ιθαγένεια

An illustration featuring a hand holding a dark brown rectangular stamp over a passport. The passport has a yellow globe on the left and a blue and white patterned section on the right. The word 'CITIZENSHIP' is written in large, red, diagonal letters across the passport. The background is a solid teal color.

Πολιτική
Παιδεία
Α' Λυκείου
Κεραμειών

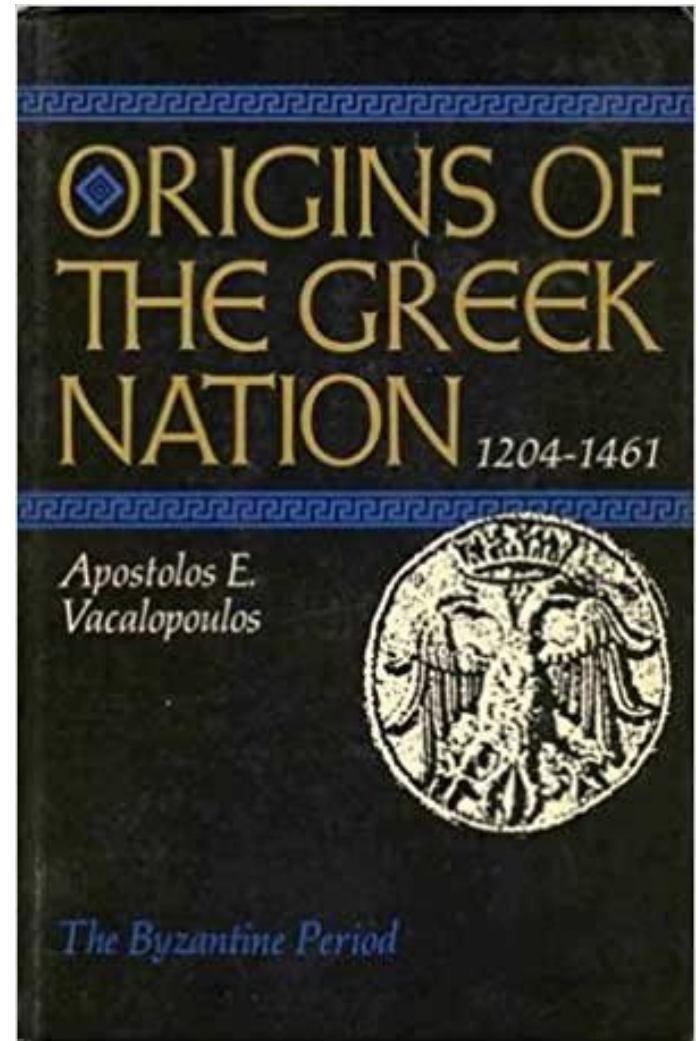
Ιθαγένεια (ή υπηκοότητα)

- Ο **νομικός δεσμός** που συνδέει ένα πρόσωπο με ένα ορισμένο **κράτος**.
- Ο δεσμός αυτός συνεπάγεται δικαιώματα και υποχρεώσεις



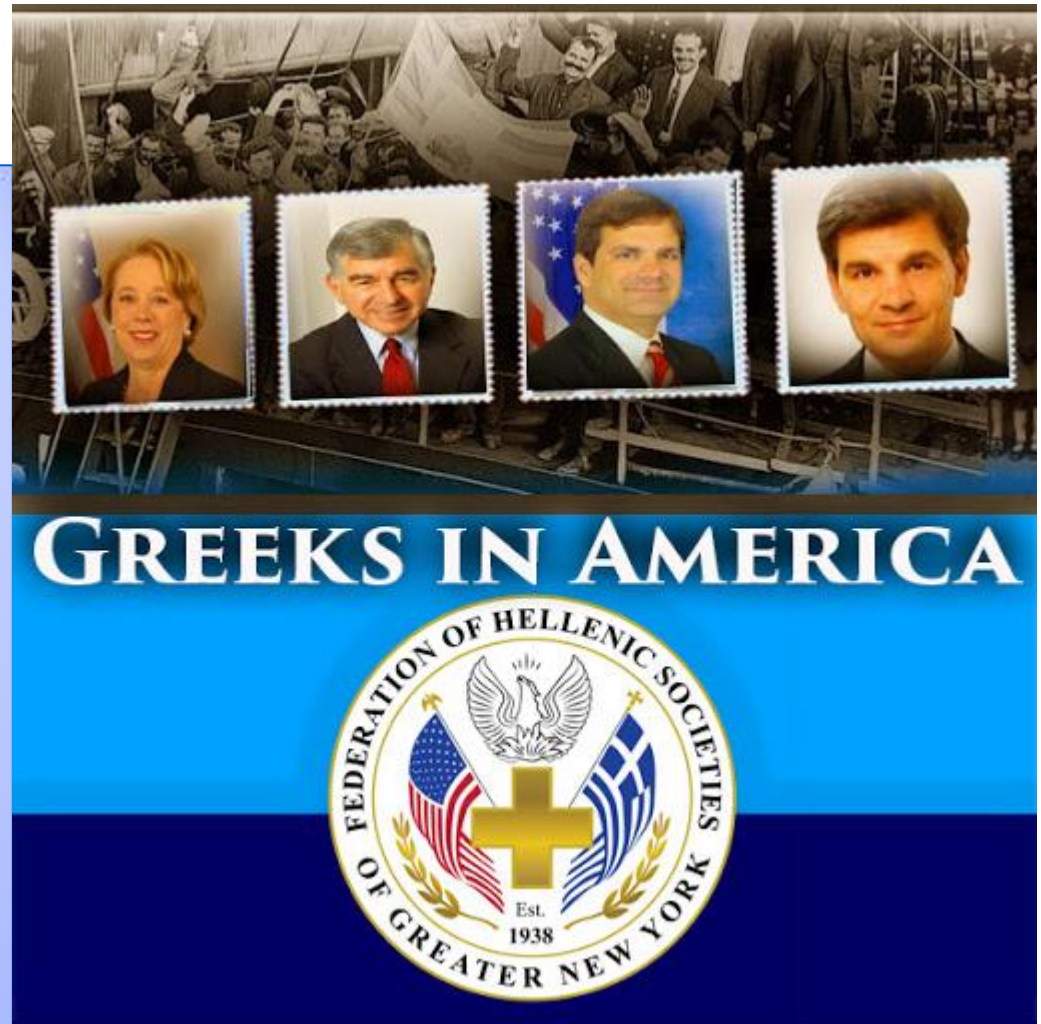
Εθνικότητα

- Ο δεσμός ενός ανθρώπου με ορισμένο **ἔθνος**.
- Ο δεσμός δεν είναι νομικός, είναι το αίσθημα του ανθρώπου ότι ανήκει σε μια ομάδα με κοινά πολιτισμικά χαρακτηριστικά (π.χ. γλώσσα, θρησκεία, κοινή ιστορία και παραδόσεις)



Παράδειγμα

- Έλληνας που γεννήθηκε στην Αμερική:
- Έχει την αμερικανική ιθαγένεια, είναι Αμερικανός πολίτης = συνδέεται νομικά με τις ΗΠΑ
- Αισθάνεται ότι ανήκει στο ελληνικό έθνος, αισθάνεται Έλληνας



Σημασία της ιθαγένειας

- Η ιθαγένεια καθορίζει τη σχέση του πολίτη με το συγκεκριμένο κράτος:

Πολίτης, ιθαγενής,
ημεδαπός για το κράτος
X

- Αυτός που έχει την ιθαγένεια του κράτους X

Αλλοδαπός για το
κράτος X

- Αυτός που δεν έχει την ιθαγένεια του κράτους X

Παράδειγμα

- **Έλληνας πολίτης:**
 - Είναι ημεδαπός για την Ελλάδα
 - Αλλοδαπός για τα υπόλοιπα κράτη
- **Ιταλός πολίτης**
 - Είναι ημεδαπός για την Ιταλία
 - Αλλοδαπός για τα υπόλοιπα κράτη



Διαφορά ημεδαπών και αλλοδαπών

- Οι ημεδαποί (δηλαδή οι πολίτες μιας χώρας) έχουν, ανάλογα με τη χώρα, περισσότερα δικαιώματα (και υποχρεώσεις) από τους αλλοδαπούς.
- Π.χ. στην Ελλάδα οι ημεδαποί έχουν το δικαίωμα του εκλέγειν και εκλέγεσθαι

Ομογενείς αλλοδαποί

- Ομογενής αλλοδαπός είναι ένας πολίτης ξένης ιθαγένειας που έχει όμως εθνικότητα ελληνική (αισθάνεται ότι ανήκει στο ελληνικό έθνος)
- *Παράδειγμα: Ο Χ που γεννήθηκε στην Αυστραλία από γονείς ελληνικής καταγωγής είναι για την Ελλάδα ομογενής αλλοδαπός . Για την Αυστραλία είναι ημεδαπός (αυστραλός πολίτης)*



Σύνταγμα της Ελλάδας, άρθρο 4

- **Άρθρο 4: (Ισότητα των Ελλήνων)**

- 1. **Οι Έλληνες** είναι ίσοι ενώπιον του νόμου.
- 2. Οι Έλληνες και οι Ελληνίδες έχουν ίσα δικαιώματα και υποχρεώσεις.
- 3. Έλληνες πολίτες είναι όσοι έχουν τα προσόντα που ορίζει ο νόμος.
Επιτρέπεται να αφαιρεθεί η ελληνική ιθαγένεια μόνο σε περίπτωση που κάποιος απέκτησε εκούσια άλλη ιθαγένεια ή που ανέλαβε σε ξένη χώρα υπηρεσία αντίθετη προς τα εθνικά συμφέροντα, με τις προϋποθέσεις και τη διαδικασία που προβλέπει ειδικότερα ο νόμος.
- 4. Μόνο Έλληνες πολίτες είναι δεκτοί σε όλες τις δημόσιες λειτουργίες, εκτός από τις εξαιρέσεις που εισάγονται με ειδικούς νόμους.
- 5. Οι Έλληνες πολίτες συνεισφέρουν χωρίς διακρίσεις στα δημόσια βάρη, ανάλογα με τις δυνάμεις τους.
- 6. Κάθε Έλληνας που μπορεί να φέρει όπλα είναι υποχρεωμένος να συντελεί στην άμυνα της Πατρίδας, σύμφωνα με τους ορισμούς των νόμων.
- 7. Τίτλοι ευγένειας ή διάκρισης ούτε απονέμονται ούτε αναγνωρίζονται σε Έλληνες πολίτες.

Σύνταγμα της Ελλάδας, άρθρο 5

- 1. **Καθένας** έχει δικαίωμα να αναπτύσσει ελεύθερα την προσωπικότητά του και να συμμετέχει στην κοινωνική, οικονομική και πολιτική ζωή της Χώρας, εφόσον δεν προσβάλλει τα δικαιώματα των άλλων και δεν παραβιάζει το Σύνταγμα ή τα χρηστά ήθη.
- 2. **Όλοι όσοι βρίσκονται στην Ελληνική Επικράτεια απολαμβάνουν την απόλυτη προστασία της ζωής, της τιμής και της ελευθερίας τους, χωρίς διάκριση εθνικότητας, φυλής, γλώσσας και θρησκευτικών ή πολιτικών πεποιθήσεων.** Εξαιρέσεις επιτρέπονται στις περιπτώσεις που προβλέπει το διεθνές δίκαιο.
Απαγορεύεται η έκδοση αλλοδαπού που διώκεται για τη δράση του υπέρ της ελευθερίας.
- 3. **Η προσωπική ελευθερία είναι απαραβίαστη. Κανένας** δεν καταδιώκεται ούτε συλλαμβάνεται ούτε φυλακίζεται ούτε με οποιονδήποτε άλλο τρόπο περιορίζεται, παρά μόνο όταν και όπως ορίζει ο νόμος.

Πώς αποκτά κανείς την ιθαγένεια μιας χώρας;

- Κάθε χώρα έχει τις δικές της προϋποθέσεις για να χορηγήσει την ιθαγένειά της:
- Κριτήρια (ενδεικτικά):
 - Η καταγωγή των γονέων (π.χ. γεννήθηκα από Έλληνες γονείς, γίνομαι Έλληνας πολίτης)
 - Ο τόπος γέννησης (π.χ. γεννήθηκα στις ΗΠΑ, γίνομαι Αμερικανός πολίτης)



Μπορεί κάποιος να έχει περισσότερες από μία ιθαγένειες;

- Μπορεί, κάθε χώρα έχει τις δικές της προϋποθέσεις.



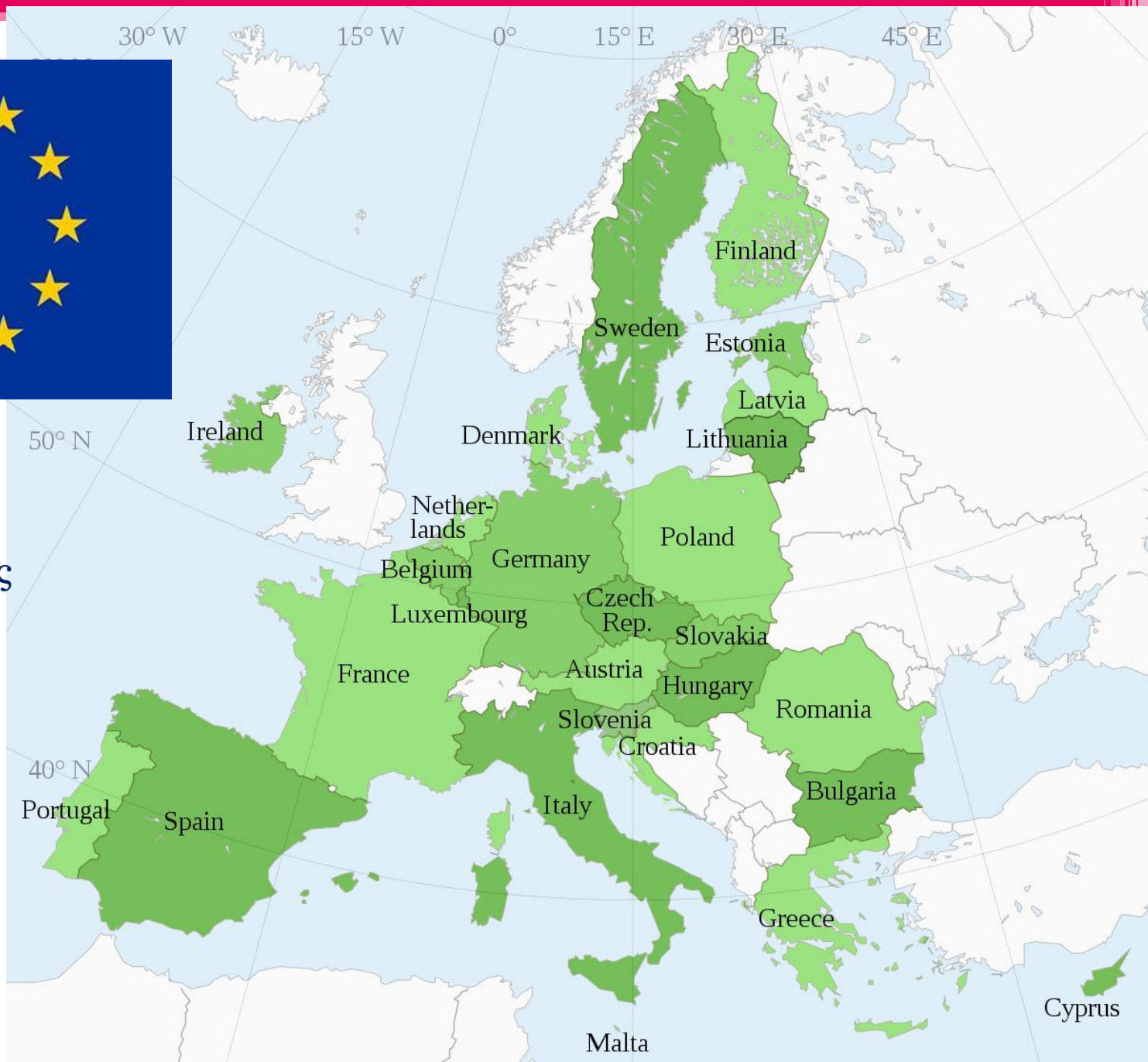
Ευρωπαϊκή ιθαγένεια

- Οι πολίτες των χωρών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχουν εκτός από την ιθαγένεια της χώρας τους, και την ευρωπαϊκή ιθαγένεια (την ιδιότητα του πολίτη της Ευρωπαϊκής Ένωσης)





Οι 27 χώρες της
Ευρωπαϊκής
Ένωσης



Τι δικαιώματα έχουν οι πολίτες της Ε.Ε.

- Κυκλοφορούν και διαμένουν ελεύθερα σε όλα τα κράτη της Ε.Ε.
- Μπορούν να εκλέγουν και να εκλέγονται στις χώρες που διαμένουν
 - Στις Ευρωεκλογές
 - Στις Δημοτικές Εκλογές (όχι όμως στις Εθνικές Εκλογές]



Δικαιώματα των πολιτών της Ε.Ε.

- Διπλωματική προστασία σε τρίτες χώρες. Αν βρεθούν σε κάποια ξένη χώρα που δεν έχει πρεσβεία της χώρας τους μπορούν να ζητήσουν προστασία σε μια πρεσβεία άλλης χώρας της Ε.Ε.
- Δικαίωμα να προσφεύγουν στα όργανα της Ε.Ε. και να ζητούν πληροφορίες, έγγραφα και προστασία.



Πώς αποκτά κάποιος την Ελληνική ιθαγένεια;

- Το παιδί Έλληνα ή Ελληνίδας πολίτη ή
- Όταν ένα παιδί γεννηθεί στην Ελλάδα και
 - Ένας από τους γονείς έχει γεννηθεί στην Ελλάδα και κατοικεί από τη γέννησή του στη χώρα ή
 - (το παιδί) δεν παίρνει κάποια άλλη ιθαγένεια από τη γέννησή του ή
 - (το παιδί) είναι άγνωστης ιθαγένειας



Πώς αποκτά κανείς την ελληνική ιθαγένεια;

- Παιδί αλλοδαπών που μένουν νόμιμα στην Ελλάδα, το οποίο γεννήθηκε στην Ελλάδα και γράφεται στην Α' Δημοτικού ελληνικού σχολείου
- Αλλοδαπό ανήλικο παιδί που γεννήθηκε στην Ελλάδα και έχει συμπληρώσει είτε 9 χρόνια σε Δημοτικό – Δευτεροβάθμια, είτε 6 χρόνια στη Δευτεροβάθμια
- Αλλοδαπός που μένει μόνιμα στην Ελλάδα σπουδάζει σε ελληνικό ΑΕΙ και έχει τελειώσει ελληνικό σχολείο.



Πώς αποκτά κανείς την ελληνική ιθαγένεια;

- Παιδί που γεννήθηκε χωρίς γάμο και αναγνωρίζεται ως τέκνο Έλληνα πολίτη
- Παιδί που υιοθετείται από Έλληνα πολίτη
- Ομογενής αλλοδαπός, με την κατάταξή του στις ελληνικές ένοπλες δυνάμεις
- Με πολιτογράφηση: Ενήλικος αλλοδαπός, ο οποίος μένει επί επτά συνεχή χρόνια νόμιμα στην Ελλάδα

